

AZ EREDENDŐ SZÁNDÉK

(A magyar Örökség-díjjal kitüntetett Popovics Béla laudációja)

Amikor a munkácsi Popovics Bálának odaítéltük a Magyar Örökség Díjat, a Bíráló Bizottság tagjainak jelentős része tisztában volt vele, hogy a kitüntetett sokoldalú tehetsége és példaadó embersége mellett a kárpátaljai magyar közösség példaszerű élni akarását, nemzetmegtartó képességét is elismeri. Amikor a közösség nemzetmegtartó képességéről beszélünk, nem feledkezhetünk meg töretlen kultúrateremtő törekvéséről sem, s ezzel már benne is vagyunk abban a varázskörben, amelyben egyik szándék a másikba kapaszkodva, tenni akaró, tehetséges személyiségeket állítva erősíti az eredendő szándékot: a nemzeti megmaradást.

Hiszem, hogy Popovics Béla, egyrészt polgári-értelmiségi származása által indítva, másrészt a kisebbségi sors kényszerítő hatása alatt formálódva, ösztönösen vagy tudatosan mondván nemet a nagyhatalmi törekvések asszimilációs törekvéseire, mindig az ismeretek tudatos és folyamatos megszerzésére törekedve, a tudománnyal a nemzet jelképes várfalait erősítve írta, alakította emelkedő ívű életpályáját, amelyet a Bíráló Bizottság ezúttal magyar örökségnek tekintett.

Ennek az életpályának most csak néhány összetevőjét szeretném felmutatni, ezek azonban – akár a kisebbségi lét tekintetében is – nagyon fontos mozzanatok. A gyermek beiskoláztatása minden kisebbségi léthelyzetben komoly dilemma elé állítja a szülőket. Bélát magyar iskolába írták, s amikor szakközépfokú zenészi oklevelével zenetanári pályára lépett, még hiányosnak érezve ismereteit, az ungvári egyetem bölcsészkarára felvételizett, ahol magyar szakos diplomát szerzett. A politikától – tudomásom szerint – mindig tisztas távolságot tartott, ám a civil mozgalmak szervezésében, a közösségépítésben annál inkább az élen járt. Pál öccsével újrászervezték és felvirágoztatták a Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetséget, miközben – mind a mozgalomban, mind tudós tanárként a középiskolában – a fiatalság szívét folyamatosan a természet szeretete és a helytörténeti értékek tisztelete felé hajlította. Az ő folyamatos helytörténeti kutatómunkája eredményeként szoktuk emlegetni azt a kultúrtörténeti újdonságot is, mely szerint a Munkácstól keletre fekvő Kendereske határában, egy kápolna közelében megtalálta azt a földrajzi pontot, ahonnan munkatársaival és tanítványaival Feszty Árpád a híres körképét mintázta. Azóta a Popovics Béla hatékony közreműködésével itt egy turisták előtt is közkedvelt emlékhely létesült.

Popovics Béla ma a kárpátaljai magyar közélet egyik jeles képviselője. Szavaira, előremutató intelmeire, akár a hit fontosságáról, akár a családi élet tisztaságáról és társadalomerősítő szerepéről beszél, figyelni kell. *„Merjünk pisztrángok lenni, ússzunk szembe az árral, keresve a tisztább és élhetőbb közeget.”* – üzeni közösségének a sajtó által, s leszűrve ebből a megszívlelendő tanulságot, még hozzáteszi: *„Nehéz a tiszta élet útját járni, de lehet.”* S engedjenek meg tőle még egy gondolatot: *„Hiszek abban , hogy lesz a Kárpát-medencei – és azon belül a kárpátaljai – magyarságnak felemelkedése, de ez csak egy keresztény erkölcsi és szellemi megújuláson át vezethet.”* Ezzel – felekezetre való tekintet nélkül – egyet kell értenünk, de ráfelelvén akár mindjárt meg is erősíthetjük: *Úgy legyen!*

Kedves Béla! Úgy szűkebb, ám népes, szép családot, mint szélesebb közösséged a kárpátaljai magyarság szeretetétől övezve áldjon és segítsen az Isten ! A Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztje büszke tulajdonosaként most vedd át, és tűzd mellkasodra a Szent István koronáját jelképező Magyar Örökség-díjat is!

2014-06-10

Vári Fábrián László